

EDINOST

„EDINOST“
Izda se po trikrat na teden v šestih iz-
dankah ob torekih, četrtekih
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerje pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za eno leto . . . 1.—, laven Avstrije 1.50
za tri mesece . . . 5.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 8.— „ „ „ 6.—
za vsa leta . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnine se plačujejo naprej na naročbo
brez priloge naročnine se upravlja se
izira.
Posamične številke se dobivajo v pro-
stovolnih točkah v Trstu po 20 vč.
laven Trsta po 4 vč.

Oglašajo se računsko po tarifi v petih; za
naslove s debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrst.
Poslana, osmrtnice in javne zahvale, o
maši oglašajo itd. se računajo po pogodu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo vrednotno
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, kar nefrankovane se
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Namerno, reklamirajo se oglašajo sproti
javnemu upravitelstvu ulica Malina št.
celo št. 3, II. nadst. Naročnine in oglašajo
se plačujejo lavo Trst. Odnosi reklame
dije so prosti politični.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Javni shod

političnega društva „Edinost“ na Proseku
dne 7. nov. 1897.

(Dalje)

Zanimivi govor dra. Gregorina o toli važnem
vprašanju je bil vsprejet veliko pohvalo in glasnim
odobravanjem.

K resoluciji oglašil se je za besedo g. dež.
poslanec Ivan vitez Nabergerj:

O stvari bi mogel jaz povedati marsikako, a
nisem mislil na to, da bi se pripravil. Moram pri-
trditi, da je gola resnica, kar je povedal moj pred-
govornik. Slučaj je hotel, da sem jaz bil eden
prvih, oziroma najprvi, da sem dal uknjižiti v
zemljiško knjigo tržaške slovenski kontrakt. Vse
slovenske uknjižbe pa je postala neka razburjenost
med advokati italijanske stranke. Čudno, prečudno
se jim je zdelo, da bi bilo možno upisovati tudi v
slovenskem jeziku. — „Mi ne razumemo tega, mi
smo oškodovani s tem“, pravili so.

Ker pa deželni zbor — žalibog — ima vse
preveč advokatov v svoji sredi, sprožili so le ti
misel, da se mora nekaj storiti glede zemljiške
knjige. Načrt, ki se je izvršil, pa je bil takšen, da bi ostala v veljavi ona krivica,
katera se godi nam Slovincem v naši domovini in
tudi Nemcem, bivajočim v Trstu. Le v italijanskem
jeziku naj bi se vršile uknjižbe.

Ko je prišel v razpravo ta predlog, bila je
tudi meni čast, da sem bil udeležnik v zbornici.
In povedal sem jim odkritosrčno v istej seji, da
ta zakonski načrt ne bode nikdar saksioniran. In
prav sem imel! Nekateri so se oglašili in mi oči-
tali — sereda porogljivo — proroški duh. In niso
se motili. Načrt ni bil odobren. Tako se godi na-
vada; materialna škoda, izvirajoča iz nerednosti
v zemljiški knjigi, je velika; zategadelj je res po-
treba, da poneha enkrat ta nered. Toda, dokler
bo mestni ali deželni zbor stal na podlagi krivice

proti drugim narodom, moramo le želeči, da cesar
ne potrdi takega zakona. Ne v enem, ampak v
treh zasedanjih se je razpravljalo o tem predmetu.
Jaz sem vprašal nasprotnike: „Ako vi drugi smete
upisovati v svojem jeziku v zemljiške knjige svoje
tirjatve in svoje dolžnosti, zakaj bi ne smeli isto-
tako Slovenci in Nemci? (Dobro.) Morda je bilo
dobro, da so tudi Nemci upisovali nemški; mislami
bi morda ne napravili nič. Kdor ne veruje, naj
pogleda v zemljiško knjigo! Tam vidi nemških in
slovenskih upisov, a najbrže več slovenskih, nego
nemških. Žalibog so večina slovenskih najbrže radi
dolgov (Klici: Pa jih bome brisali slovenski!), ali
slovenske uknjižbe so vendar. Toda, žalostna re-
senica je, da ni urejena zemljiška knjiga tržaška.

A vlado ne moremo kriviti radi tega, ampak
jedino le mestni in deželni zbor, ki je svojo kri-
vičnostjo prepredil zakon za uredbo zemljiške
knjige.

Vse krivice, ki se nam godijo po naših posestvih
so krivi oni, ki bi morali biti naši varuhi, a nas se za-
tirajo. Občina, dežela, je oni varuh, ki mora skrbeti
za svoje stanovnike in da jih podpira materialno in
kulturalno.

Ker je bil ravno danes v cerkvi govor, kako
se zatirajo ptici, omenjam, da se je tudi o tem že
govorilo v mestnem svetu, da bi se prepovedalo in
preprečilo to zatiranje. Zakon za to je postal
mrtva beseda. Kdo naj čuva? Poljski čuvaji ali
žandarmi? Kedar gre nam v korist, se navadno ne
brigajo.

Povrnimo se k zemljiški knjigi. Neredko so
vasi, kakor občine tržaške okolice, vknjižene na
občinska zemljišča, takozvane gmaine. Eden ali
drugi solastnik teh občinskih zemljišč ima pravico
da pase tam, do žanje trave, seka drva, jemlje zem-
ljo. A ravno nasprotno se godi dan danes. Niti
toliko ne dovoli, da bi en kel zabil v tla; magi-
strat hoče tako. A vi ne veste in nečete braniti
svoje pravice! To je greh! Sveta dolžnost je za
vsakogar, da čuva svoje pravice. Nam se delajo

velike krivice. Ni dolgo od tega, kar se je nek
solastnik poslužil svoje pravice in je vzel koš, da
nabere za svoje potrebe. Magistrat ga je zatožil
na sodišču, da je kradel. Jaz sem poučil dotičnika
o njegovih pravicah in niso ga obsodili. Seveda,
če bi bil magistrat kompetentna oblast o tem, bi
bilo izpadlo drugače, moral bi bil v ljukno prav
gotovo. Vsaka občina ima pravico do uprave svoje
posesti, toda v nas nikdo ne tirja svoje pravice. S
tega razlega spoznal sem za potrebno, da vas opo-
zarjam, da varujete boljše svoje korist. Ako vam je
magistrat storil krivico, pojdite tožiti. Opominjam
Vas, da postopate odločneje, nego do sedaj v stva-
reh svojega posestva.

K nasvetovani resoluciji ne bi imel dodati
ničesar, k večjemu to, da bodo vaši poslanci, ako
stvar pride zopet v razpravo v deželnem zboru
— kar je mogoče, ker se mora rešiti ta stvar —
gledali na to, da store svojo dolžnost in da bodo
zahtevali najodločneje, da se uknjižbe morajo vršiti
tudi v slovenskem jeziku. Sedaj ni več tako, kakor
je bilo pred nekaj leti, ko nismo imeli svojih od-
vetnikov. Sedaj imamo na izbiro dobrih, poštenih
slovenskih odvetnikov, ki vam napravijo dotične
uloge v slovenskem jeziku. Priporočam torej toplo
predlagano resolucijo. (Odobrena.)

Oglašil se je za besedo gosp. dr. Otokar
Rybář: Tisti ljudje, ki so v zvezi z magistra-
tom in deželnim zborom, pravijo navadno, da so
oni veliki prijatelji okolice in da smo mi hujskači,
ki želimo in mislimo slabo. Tukaj je najlepša pri-
lika, da pokažejo, da so res prijatelji okolice. Da
je zemljiška knjiga velike važnosti, to priznavajo
ti gospodje sami. Oni vedo, da to veliko stane,
ker je zemljiška knjiga v takem neredu. Sedaj naj
pokažejo torej, da so prijatelji okolice
s tem, da sklenejo ta zakon. Naj se drži
zakona, katerega je potrdil presvitli
cesar sam! Če pa morejo tega, potem smemo
lahko reči, da so oni le hinavci, kadar govorijo o
svojem prijateljstvu do okolice. (Burno pritrdjevanje.)

PODLISTEK

Nesrečni trenotek.

Črtica iz življenja; spisal L. S. Primorski.

Ves čas, ko sem jaz tako govoril, zrl je moj
prijatelj zamišljeno v tla, grizel si ustnice, ne da
bi odgovoril ni jedno besedo. Še le, ko sem ga
opozoril, da se bliža čas sv. maše, da se moram
še preobleči in na ponovljeno vprašanje, da-li mi
hoče storiti to ljubav, odgovoril mi je:

„Vse zastoj! Kar je storjeno, se ne da več
razdreti. — Kakor ti je znano, pride danes popo-
ludne „Tržaški Sokol“ v gostilno gospoda K., ka-
teremu sem jaz že obljubil svojo pomoč, da da-
našnja zabava vse čim boljše. Oprostite torej, ni
mogoče! Ako prav želiš moje družbe, storim ti to
zvečer iz srca rad, ali jedino le — sam!“

Ne da bi bil pomislil na posledice, ktere
ulegnem nakopati prijatelju se svojo lahkomisljenostjo,
sem mu rekel:

Ako prav ti hočeš, hočem pa jaz izvesti po
svoji volji. Po obedu poiščem svojo Anico ter po-
toma vzamem seboj tudi nje sestrčino Marico. Na-
pravim z obema kratek sprahod do večera; ko pa
bodem vedel, da si ti svoboden, privedem oni dve
v gostilno gospoda K., kjer bodeš moral delati
nam družbo!

Raje mi odsekaj glavo, nego da mi storiš

to! — zadržal se je v me moj prijatelj. — In ako
mi vendar storiš to, bodi uverjen, da je prijatelj-
stvo med nama razrušeno za vedno. Na to je od-
šel jezno v hišo. Jaz sem se pa podal domov, da
se preoblečem in trdne volje, da ostanem zvest
svojemu sklepu.

3

V gostilni gospoda K. je bilo dokaj živahno
že ob treh popoldne. Postreščeki so imeli mnogo
opravka. Razvrščali so mize ter pripravljali po-
sodo na istih. Sredi dvorišča stala je že kakih 6
metrov dolga miza, določena za pevsko društvo;
na vrtu videl si pripravljen drog, na katerih naj
bi telovadili „Sokol“. Mlada gospodinja je imela
tudi dokaj opravila, da kolikor možno poskrbi za
vse, kar je bilo potrebno v kuhinji.

Ravno ob štirih je dospel „Sokol“ z mnogimi
spremljevalci. Domača godba, ki je čakala na do-
hod milih gostov, zaigrala je takoj „Naprej za-
stava slave“, čemur so sledili burni živio-klici in
zabava se je pričela.

Točka je sledila točki; petju je sledila godba,
godbi zopet telovadba itd. A vsaki točki je sle-
dilo pleskanje in živio-klicev ni bilo ne konca
ne kraja.

Veselo je bilo videti Odaševga Lovreta —
ki je imel vselej glavno ulogo o takih zabavah —
kako je točno vršil svoj posel. Sedaj si ga videl

pri pevskem društvu, kateremu je bil tajnik, sedaj
si ga zapazil zopet pri telovadbi, potem si ga zo-
pet videl, kako se je trudil na vso moč, da čim
lepše postreže tujim gostom.

Približala se je noč. Sokolski rog je dal zna-
menje: „Sokol! skupaj!“ Za tem je bilo čuti še
par govorov v zahvalo in pozdrav. Jednako so
storili tudi pevci in godba svojo dolžnost. „Sokol“
je odkorakal proti Trstu ob burnih živio-klicih in
polagoma se je razšlo tudi drugo ljudstvo.

V gostilni gospoda K. je ostala le še tu pa
tam kako mala družbica, ki ni mogla prebraviti
pevcev, spretnih Sokolašev in divne godbe.

Odaševemu Lovretu bil je sedaj čas, da se
odpočije od trdnopolnega popoldneva. A komaj da
je sel, že je prišel deček zvat ga, naj pride k
neki družbi na vrtu.

4.

Kakor sklenjeno, tako storjeno. Ob dveh po-
poludne sem se podal proti domu svoje Anice.
Medpotoma sem stopil k njeni sestrčini Marici,
da jo opozorim, naj bode pripravljena, ko pojdeva
z Anico mimo. In tako je bilo. Sprovel sem ja naj-
prej na spreho, pomudil se žnjima tam in tamin
slednjič sem prišel žnjima proti večeru na vrt go-
stilne gospoda K., kjer se je vršila zabava.

(Pride še.)

Ustava: vir narodnim preprirom v Avstriji.

VIII.

Sklepčna izvajanja.

V dosedanjih razpravah je dokazoval pisec, da so državne ustanove in ustavne naprave v Avstriji neprimerne za državo take sestave, kakoršna ima Avstrija in je povdaril na kratko, da je po njegovem mnenju le ta pot do zdravilne spremembe, ako se § 19 državnih temeljnih zakonov premeni tako, da bode v njem natančno obertan obseg pravic posamičnih narodnosti, dočim je bilo dosedaj v tem § izrečeno le načelo enakopravnosti, le povdarjena pravica vsem, a je molčal o tem, do kje sega ta pravica. Načelo nam je pač podal temeljni zakon, način pa, kako naj bi se izvele to načelo, je prepustil narodnostim in je tako odprl prepad, iz katerega prihaja vihra sedanjih ljutih preprirov narodnostnih.

V sklepčnih razmišljanjih k svojim dosedanjim izvajanjem nam podaja avtor v pojasnitve svoje misel o načelu, po katerem naj bi se odpravili narodnostni prepiri, načelo, da le ločenje po narodnostih more rešiti vse narodnostne spore. To načelo se nam mora videti jedino pravo, ako imamo pred očmi sestavo Avstrije.

Kjer je prebivalstvo jednotno, tam zadošča popolnoma za uprave le teritorijalno, ali razvrščanje po pokrajinah. Navadno je to razvrščanje prirejeno po zgodovinskem razvoju.

Toda že različnost v poklicih zahteva čisto, da so naprave ločene; koliko bolj je potrebno to ob različnosti narodov! In kako potrebno je tako ločenje zlasti v Avstriji, kjer je naravnost državna potreba, da se goji in vzdrži vsaka narodnost!

Človeka si je treba misliti kakor splošni instrument, ki mora služiti različnim svrham in na katerem se razvijajo različne lastnosti v mnogovrstnih variantah. In le potrebe hipa določajo smer in stopnjo tega razvoja. Vzlic vsej enakosti ljudij vidimo na narodnostih temeljito različne vrste razvoja, in le vsak narod sam ima pravi občutek za svoje potrebe.

S temi izvajanjami svojimi je avtor — da si Nemec — raztrgal na sto kosčkov oni umazani papir, na kateri pišejo Nemci svojo teorijo o privilegijih „večvrednih narodnosti“ ter o pravici teh narodnosti do nekakega oskrbnitstva nad drugimi narodnostmi. Izrek avtorjev, da sleherni narod najboljše sam čuti, česa mu treba za svoj razvoj, naj bi postal temelj bodoči uredbi med narodnostmi v Avstriji! Potem — in le potem — se morejo nehati narodnostni prepiri. A mi moremo reči opravičnim zadoščenjem, da je pošteni Nemec podal sankcije načelu, za katere se potezamo mi neprestano, načelu *narodne avtonomije v kulturnih in narodnih stvarih*. In da pisec misli le na tako samoupravo narodnosti, povedal je nekoliko popred, ko je rekel, da *nikakor ni potrebno, da bi se narodna meja morale pokrivati s teritorialnimi*. Za upravo bi lahko ostala sedanja uredba po deželah, le kulturne potrebe naj bi določale narodnosti same.

In v tej smeri razvija avtor nadalje svoje nazore. Ako bi zahtevali od koga, ki si je ustanovil lastno gospodarstvo, naj pleza na drevo in trga sadje, stori tako morda enkrat, dvakrat. Ako pa bode videl, da mu je mej tem, ko je natrgal velike množine sadja, drugo seguilo v hiši, poreče nejevoljno: *Postite me, jaz že sam vem, kaj mi je storiti!* Ker je življenje že tako zatvarjeno, da mora imeti vsakdo zmožnosti, da si more pomagati sam, in ker vsakdo le po tej poti more priti do jasnosti o samem sebi, potem je pač potrebno, da sleherni mora postati enkrat samostojen, ako ni zaklet v večno nezmožnost do samopomoči. Le tako se uči rabiti svoje moči in boljati svoje slabosti.

Istotako je z narodi. In naj bi se imeli narodi še tako radi med seboj, vendar je vsaki med njimi v drugačnem stadiju razvoja in ni pričakovati, da bi imeli pravi zmisel za potrebe drugega, in za sredstva, s katerimi bi se moglo zadovoljiti tem potrebam.

Bodisi tudi, da imajo narodea stremjenja v zadnji vrsti jednak cilj, vendar se premika vsak narod v drugi smeri in po drugih potih.

In avtor zaključuje v zmišlu svojih izvajanj: Ako je torej v državi različnih narodov, potem treba v prvi vrsti, da so vse nje naprave prirejene z ozirom na to različnost. Kakor hitro dobi država tako uredbo, potem pride vse drugo samo ob sebi.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 11. novembra 1897.

Državni zbor. Včerajšnja seja zbornice je bila zopet viharina. Levica je bila zopet razburjena; nekoliko jo je vspodbudila demonstracija nemških dijakov pred parlamentom, ki so kričali: „Doli z Badenijem! Smrt Badeniju! Živio Wolf! Živio Schönerer!“ in ki so prepavali „Die Wacht am Rhein“, Bismarckovo himno in slične „patrijotiske pesmi“; glavni vzrok bojevitosti levice pa je bil ta, da je podpredsednik Abrahamovič umel preprečiti načrte obstrukcije s tem, da ni dopustil raznih glasovanj po imenih. Obstrukciji je bil namreč namen ta, da bi zagotovili sejo zbornice do zvečer, da bi ne mogel imeti seje proračunski odsek in se posvetovati o nagodbenem provizoriju.

O zatožbi ministrov radi jezikovnih naredeb je prvi govoril češki poslanec P a c á k. Govornik je dokazoval na podlagi dejstev, kako prazno je kričanje Nemcev, da hočejo Čehi poslovaniti Češko. Predlog za obtožbo ministrov je neutemeljen popolnoma. Jezikovne naredbe niso nikaka koncesija Čehom, ampak z istimi se je deloma odpravila kričeča krivica, ki jo je trpel narod češki. Govornik je predlagal, naj zbornica preide na dnevni red preko predlogov za obtožbo.

Na to je govoril levičar d'Elvert za obtožbo in razprava se je pretrgala. Opozicija je interpelovala radi poboja, ki se je vršil te dni v neki kavarni dunajski med neko družbo častnikov in družbo pijanih nemških buršev. Za tem se je oglasil posl. Mittermayer, nekdanji intimen prijatelj Wolfov, k stvarnemu popravku in je pripovedoval o Schönererjevi družbi, kako je ista že pred leti učila svoje somišljenike, kako naj zasramujejo našega presvetlega cesarja. Da se nismo ločili od te družbe — je vsklikal govornik — bi že davno sedeli v luknji! Sedaj so se vršili že ugodna omenjeni prizori med levico in predsedništvom. Ker je reagovala tudi desnica, je postal neopisen vrišč in hrup, tako, da je bil podpredsednik prisiljen zaključiti sejo.

Danes je zopet seja. Na dnevnem redu je nadaljevanje razprave o zatožbi ministrov, v oltar predsednika in prvo čitanje predloga socialstov za obtožbo ministrov radi podaljšanja zakona o davku na sladkor.

K položaju. Katoliška ljudska stranka se je razcepila o vprašanju, da-li naj nje člen, poslanec Ebenhoch, vsprejme ponujeno mu predsedništvo zbornice, ali ne. Večina kluba je za, manjšina — z baronom Dipaulijem na čelu — pa proti. Ako se manjšina še v zadnji hip ne ukloni večini, nastane kriza v klubu, ki se utesne rešiti s tem, da manjšina izstopi. Sam Bog vedi, kje se utabore potem ti čudaki? V kolikor sodimo mi, večina in vlada ne bi posebno žalovali na takem razpletanju, saj so le nesreča taki življi v vsakem klubu, ker delajo preglavice sleherni h.p. najraje pa tedaj, kadar so časi najbolj kritični. Lahko rečemo: da ni bilo Dipaulija v večini, bilo bi že rešeno vprašanje o novem predsedniku in večina bi bila jedina v postopanju o predlogu za zatožbo ministrov. In brez teh kriz bi bila zmožnja za baron proti levici.

Pripomniti treba, da se Ebenhoch še ni mogel odločiti za vsprejem predsedništva vzlic temu, da mu je večina soglasno in sijajno izjavila svojo zaupanje. Marveč se je odpeljal v Linc na posvetovanje z škofom Doppelbauerjem. To posvetovanje je odločilo. V kakem zmišlu? To izvemo morda že danes, gotovo pa jutri.

Zadnjič smo rekli, da je zavladala velika nezadovoljnost v slovanski krščansko narodni zvezi, tako, da se ista nikakor neče obvezati, da bode v drugem čitanju glasovala za nagodbeni provizorij. Povod tej nezadovoljnosti je gotovo tehten: da-si je zveza važen člen večine, vlada vendar neče migati niti maziacem; da bi spočila vsaj najnujnejše zahteve zveze. Narobe! Med glavnimi zahtevami je bila ona, da se odpravi iz Koroške deželni predsednik Schmidt-Zabierow. Kar je počil glas, da vladni krogi celo silijo Schmidta, da mora ostati v Celovci.

To je moralo ozlovoljiti. Sedaj pa javljajo „Narodni Listy“, da ni res, da bi Schmidt ostal, ampak da pojde že prihodnje dni. Sedaj ne vemo, ali je temu poročila v pražkem listu bil le ta namen, da spravi resnico na dan, ali pa ta, da potolaži utajljene Jugoslovane. Delgo pa ne bode moglo več trajati to omahovanje vlade. Na vse zadnje bi vendar rada vedela slovenska javnost: ali smo v večini ali smo — v opoziciji?!

Odprite vrata na stežaj — javnemu menjenju! Omenili smo bili že, da so minole nedelje socialisti zborovali po raznih krajih države in tudi v Trstu. Tem shodom je bil namen, da pozove vlado in parlament, naj vendar jedenkrat odpravita časniki kolek in dovolita svobodno kolportajo.

V Trstu so imeli tako zborovanje v restavraciji „Al buon operaio“. Ker je oblast iz formalnih vzrokov prepovedala tri prvotno namerovane shode in veliki obhod po mestu, omejili so se delavci in njih vodje na omenjeni shod. Govorili so: Karol Ucekar italijanski, Ervin Kristan slovenski in Josip Kopač nemški. Sprejela se je soglasno resolucija, zahtevajoča da se odpravi časniki kolek in da se dovoli svobodna kolportaja, t.j. splošna in svobodna prodaja časnikov in drugih tiskovin. Izmed trinajst zborovanj na Dunaju z istim dnevnim redom izvršilo se jih je samo dvanajst normalno, jedno je zastopnik oblasti razpustil zaradi ostrih napadov na finančnega ministra.

Mi smo povedali že te dni, da soglašamo brezpogojno s to zahtevo socialistov, ker je opravičena. In ako bi bilo tudi res, na kar se izgovarja minister Bilinski — na to namreč, da ne bi mogel pogrešati tistih par milijonov, ki mu dohajajo od časnikega koleka — vendar se vedno ne bi veljal ta izgovor; kajti razvoj ljudstva je vendar nekaj več vreden za državo, nego pa tistih borih par milijonov. Je-li pa na svetu primernejega sredstva za povspenjanje omike, za kulturni razvoj, za politiško dozorevanje, za spoznavanje svojih potreb, za seznanjevanje z racionalnem gospodarstvom (ki je glavni pogoj javnemu blagostanju) in slednjič tudi za vnemanje zanimanja za državne potrebe, nego je ravno svobodno izraževanje svojega menenja?!! Kakor je res, da je sprijen časopis kuga za ljudstvo, tako je res, da je institucija novinstva na sploh ona žila, ki dovaja masam potrebnega pouka, da dozorevajo iste za velike naloge v sedanjih dobah. O državi, v kateri ne napredujejo širše mase, more se reči dandanes, da nazaduje in da mora slednjič podležiti konkurenci nasosedov v gospodarskem in političnem pogledu. V interesu vsake države je torej, da ne dela težav razvoju novinstva tesnorsnimi pomisleki nizke financijalne naravi, da še podražuje ljudstvu — javno šolo.

Zato bi želeli, da bi merodavni činitelji hoteli slušati klice socialističkih govornikov minole nedelje po odpravi časnikega koleka. To pa storem laglje, ker država niti ne bi imela nikake škode v finančnem pogledu. Kajti onih par milijonov bi jej prišlo bogato povrnjenih po razvoju novinstva samega — pomnožilo bi se število onih, ki plačujejo davek o osebnih dohodkih, povzdignila takarska obrt in s tem bi se pomnožile davčnine od teh obrti, povzdignilo bi se izdelovanje papirja itd. Iz kratka: dohodki države bi se gotovo pomnožili pol-guma, ne pa zmanjšali.

Socialisti vidijo torej lahko zopet, da smo radi v njih družini, kadar-koli vidimo, da se potezajo za koristne stvari, kadar se oglašajo za širjenje omike in zavesti ljudstva ter povspenjanje prave svobode. Toda ne moremo si kaj, da ne bi ponovili vsklika, ki gaje storil te dni župan dunajski na nekem shodu, ko je bil govor o zahtevi socialistov po odpravi časnikega koleka. Vskliknil je: Kako hočejo socialisti, da se izvede ta reforma, ako pa trdnovratno podpirajo one, ki skrbе vsemi možnimi sredstvi, da parlament ne more priti do dela za reforme? Socialisti zahtevajo kruha. Hkratu pa mahajo po roki, da ne more dati kruha, tudi ko bi hotela.

Konferenca škofov v Budimpešti. Dne 8. t. m. so se vršila v Budimpešti posvetovanja škofov v stvari avtonomije katoličanov na Ogerskem. — Seja je trajala 3¼ ure. Določili so se temeljni principi, po katerih hoče ogerska katoliška duhovščina postopati v tem pogledu. Konečno se je sklenilo doposlati papežu spomenico, v kateri

se pojasni položaj in bitstvo avtonomije ogerskih katoličanov. S to točko je bilo završeno posvetovanje.

Iz Grške. Komisija za nadzorovanje grških financ je že pričela svoje delovanje. Nadejati se je, da ne pride do nikakih nasprotij mej komisijo in grško vlado. Členi komisije so zelo naklonjeni Grški, istotako členu zbora diplomatov v Atenah, ki žele odkritosrečno, da se zopet povrne blagostanje v deželo. Nadejajo se, da pripomore v to finančna kontrola. Za točnejšo izvršitev svoje naloge so si izprosili tuji delegatje od grškega finančnega ministra Streita izkaze o proračunih in sklepe računov o poslednjih petih letih, zlasti o stroških vojnega ministerstva. Iz podatkov tega ministerstva je razvidno, da je bilo, kakor kažejo proračuni iz leta 1894, 1895 in 1896, od 21.000 mož, ki bi bili imeli sestavljati vojsko samo 9.800 mož v aktivni vojni službi, a ostanek 11.200 mož se je rabil za drugo pravi a n. pr. za carinsko službovanje, za proleđovanje roparskih tolp itd.

Stroški za vojsko znašajo povprečno na leto 14.278.234 drahem, od katerih pripada na vojne izdatke samo 5.533.493 drahem. Resnični vojni proračun znaša le okroglih 8.744.741 drahem.

Vojni minister Smolenski je nujno zahteval radi tega, da se vojni proračun v prvič v vsem svojem obsegu porabi za vojne potrebe, v drugič pa, da se ta proračun še poveča.

Kajti v tem, ko trosi n. pr. Bolgarija za vojne potrebščine 25 odstotkov in Srbija 20 odstotkov svojega proračuna, znaša vojni proračun Grške samo 10 odstotkov vseh skupnih stroškov. Seveda bi se ta zahteva ministra Smolenskega zamogla izpolniti le tedaj, ako bi k vojnim stroškom prišteli one, ki se porabljajo v svrhu carinarskih poslov in za prosleđovanja razbojnikov; to bi znašalo 5 1/2 milijona drahem na leto.

Tesalski beguni so se jeli že vračati v svoje domove. Turške oblasti se vedejo baje dokaj prizanesljivo nasproti tem begunom ter jim kar največ možno olajšujejo razne težkoče.

Različne vesti.

Reclijator, kje si ti? To dan smo žitali v „Piccolo“ slavospev „reviji“ „Alpi Giulie“ na tem, da toli neutrudno vrši imenitno „patrijotisko“ delo. V čem pa sestoji to „patrijotisko“ delo? „Piccolo“ pravi, da v tem, da zasleđuje izvirna imena krajev po naši domovini. Mi pa bi rekli, da si jih izmišlja in kuje.

Čujte le, kaj je izleglo to „patrijotisko“ delo! Postojna je Postumia, Sezana je Cesiana, S. Polaj je S. Pelagio, Cerovlje je Cergogliano, Komen je Comiano, Dutovlje so Duttogliano, Dolina je S. Ulderico, Štorje so Satoriano in mesto barbarskega „potok“ naj se rabi Torrente itd.

Mi nečemo kvariti rokodelstva „Piccolovim“ filologom in zgodovinarjem. Ker pa je to slovenska zemlja, na kateri stoje vsi ti kraji, katerih imena provzročujejo toliko glavobola „Piccolu“, ker trdi o teh krajevnih imenih, da so rimskega izvora, ker so bile te pokrajine nekdanj pod rimsko oblastjo; in ker vemo — da si nismo toli izborni zgodovinarji, kakoršnji so „Piccolovci“ —, da se je ista rimska oblast nekdanj raztezala na pokrajine, ki se zovejo sedaj franczke in aglezke, vprašamo torej po vsej pravici: zakaj noče slavna revija „Alpi Giulie“ raztegniti svoje „patrijotisko“ delo“ tudi na te zadnje pokrajine? Menda zato ne, ker ve, da tam niso tako potrpežljivi — sivčki, kakor smomi Slovenci in bi hitro — ako bi se jim kde približal s takimi originalnimi krajevnimi imeni ter hotel izvajati iz njih kake „pravice“ — poslali po bližnjega psihijatra, da bi preštel kolesca v glavi takega „učenjaka“ ter ga eventuelno poslal med norce!!

„Alpi Giulie“ in „Piccolo“ sta res oba zdrela za psihijatra! To spoznanje je menda jedini pozitivni plod njih „nomenklaturiskih“ raziskovanj!!

Avdijence. Nj. Velikanstvo cesar je sprejel v avdijenci f. c. m. viteza Alborija, kontreadmirala vit. Perina, generalnega komisarja vojne mornarice Stanislava Budisavljeviča in upravnega svetnika avstrijskega Lloydja, Salvatorja Venturo.

Občinske volitve v Miljah. Glasom poročila v „Mattinu“ je zmagala italijanska stranka v tretjem razredu 12 glasovi večine. Izid se nam zdi čuden,

ker so naši z gotovostjo računali na zmago. Pričakujemo torej pojasnila veliko radovednostjo. Zlasti nas zanima, da-li se niso morda socialisti odzvali koperničim prošnjam „Indipendenteja“. Ta ultraradikalni list je pred par dnevi na kolenih prosil socialiste, da naj rešijo Italijanstvo v Miljah.....

Črna maša. V soboto dne 18. t. m. ob 10. uri dop. boča v kapelici ubožne hiše črna maša v blagi spomin vseh umrlih dobrotnikov tega zavoda. Propovedoval boče Don Andrej Purga.

Posvetovanja sodnik predsednikov. Dne 10. t. m. so se šesli v Gradcu pod predsedništvom višjesodnega predsednika Schmidta sodni predsedniki in sicer: iz Gradca dr. Fröhlichsthal, iz Celovca dr. Perko, iz Ljubljane pl. Kočevar Gerdešič iz Novega Mesta, Ulepitch iz Celja, Greistorfer iz Maribora, dr. Zechner iz Ljubnega in Neugebauer od kaz. sodišča v Gradcu. Posvetovanje se je vršilo glede novega civilnopravnega reda. Posvetovanja se je udeležil tudi minister. svetnik dr. Pitreich.

Shod avstrijskih poljedelcev obeta postati velikansk. Udeležili se ga bodo kmetovalci iz vse Avstrije. Ta shod utegne biti velike važnosti za poljedelce v naši državi, toraj tudi za nas Slovence. Najmerodajniši gospodarski krogi so jeli uvidevati, da je naše kmetijstvo bolno, ter da mu je treba izdatnega leka, ako se ga hoče ohraniti na življenju. Špekulantje s kmetijskimi pridelki se malo brigajo za blagor kmetijstva v domači državi, njim je v prvi vrsti namen bogateti kar najhitreje, zato jim služi Amerika, kar jim ne more dovolj pridno služiti Evropa. Segli so pod pazduho ameriški konkurenci in bladnega srca gledajo, kako se ruši k tlom domače poljedelstvo.

Tem škodljivcem stopiti na prste in zajedno pomagati domačemu poljedelcu na noge, to je namen „avstrijskega poljedelskega shoda“, ki se bode vršil v nedeljo dne 14. t. m. na Dunaju. Da se ta shod priredi, za to ima največjo zaslugo župnik Eichhorn, ki je v ta namen razposlal 16.000 pisem po vsej Avstriji. Stroški za pripravo shoda bodo znašali 3000 gld. Vstopnina za osebo bode 10 nvč. Udeležencem shoda pošljamo tudi misvoj odkritosrečni pozdrav in se nadejamo, da se ga udeleži tudi kdo v imenu okoličanskih kmetovalcev. —

Popravek. V zadnji številki našega lista urinil se je tiskovni pogrešek v črtici „Slov. Narod“. Na tretji strani, prva kolona, četrta vrsta od zdolej, se ima glasiliti „hinavstvo“ mesto „hinavsko“.

„Brivec“ je izšel. Danes upamo, da posežete po njem ker prinaša natančen popis babilonskega parlamenta na Dunaju in madjarsko ljubezen do Avstrije. Poleg drugega interesantnega gradiva prinaša dve lepi sliki.

Brivca je dobili tudi pri Hirsfeldnu blizo borze, kakor tudi nasproti kavarne Bizantino v Baricri in na postaji pri sv. Andreji.

Novo slovenske dopisnice. Gospodičina Ljudmila Roubek, uzorna rodoljubkinja iz Litije, je priredila nove slovenske dopisnice, posvečene spominu našega Prešerna. Dopisnice nosijo Prešernovo sliko, dalje sliko rojstne hiše Prešernove, na kateri se pri vratih vidi vzdana spominska plošča, in sliko blejskega otoka. Dopisnice so krasne; čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Dopisnice se dobijo v Ljubljani pri gosp. Ivanu Bonaču in pri gld. Amaliji Jenkevi v Litiji, katera prodaja tudi „Litjske dopisnice“ v korist rečene družbe. Dopisnice je naredila znana češka firma; ker so jako elegantne in fine, slov. ljudstvo gotovo seže po njih.

Na veselici povodom odkritja nagrobnega spomenika pokojnemu Dragotinu Martelancu so darovali: Ivan in Milka Mankoč in J. Sabec po 5 gld., Rebek 2 gld 70 nvč., Iv. M. Vatavec, in Pertot dr. Simon po 2 gld., Jos. Urbančič in Pogorelec Anton po 1 gld.50 nvč., Ed. Šajmer, Šajmer-Pert za refošk., Iv. Goriup in Alojzij Goriup po 1 gld., Počkaj, in Abram dr. Josip po 70 nvč., Brišček Andrej 50 nvč., Mušic, Bratoslav, Stanko Godina, Mankoč Jakob, Nepoznan, Paternost, N. N., N. N., Brišček Viktorja, F. A., Ribarič, N. N. in Azman Leopold po 20 nvč., gldna Keber Antonija 10 nvč.

Priredna hyala vsem darovalcem. Ker pa donesek veselice se ni pokrnil v eh stroškov za spomenik, naprešeni so vsi oni, ki se niso mogli udeležiti slavnosti, da bi pripomogli vsak po svoji moči, da se stvar enkrat reši. Darova sprejemata dr. Gustav Gregorin v Trstu in Hrabroslav Ražem v Barkevljah.

Odbor akad. teh. društva „Triglav“ v Gradcu, voljen na I. obč. zboru dne 6. t. m. za zimski tečaj 1897-1898, se je sestavil nastopno:

Predsednik: iur. Rasko Mulej; Podpredsednik: phil. Davorin Majcen; Tajnik: inc. Rasko Pustkoslemšek; Blagajnik: med. Gvidon Pregl; Knjižničar: phil. Janko Roštial; Gospodar: iur. Matej Vargazon; Odb. nam.: phil. Dragotin Ozvald.

Akademikna podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu. Na XI. glavnem zborovanju dne 7. t. m. je bil izvoljen za leto 1897/8 ta-le odbor: Predsednik: iur. Slavko Krmavnar, podpredsednik: med. Hinko Debeuc, tajnik: iur. Franc Korošec, Blagajnik: med. Fran Čeb, Odbornik: iur. Ljudevit Brenč.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju prejelo je poslednje mesece še sledeča darila: (Zvršetek.). Dalje so društva darovali gg. Dr. Nikolaj Tonkli, odvetnik v Gorici, 5 gld., Dr. Josef Gorički, odvetnik v Gornji Radgoni 5 gld., Dr. Peter Laharnar, c. kr. podtajnik v ministerstvu notranjih stvari na Dunaju, 5 gld., g. Karol Pleško, c. k. deželne sodnije svetnik v Ljubljani, 2 gld., g. Anton Pesek, učit. suplent v Ljubljani, 1 gld., vč. gg. Anton Žlogar, župnik in Jože Vrankar, kapitan, oba v Kranjski gori, darovala sta vsak po 1 gld. — Za toliko blagih darov bodi najiskrenejša zahvala v imenu revnih slovenskih visokošolcev na Dunaju; posebno je še hvaliti trud in požrtvovalnost gospodov novomeških akademikov, Petra Kraigherja, trgovca v Postojini, Dr. Regena v Cirknem, pravnika Jakoba Zajca, pravnika Fr. Novaka, modroslovca Filipa Gašparina in Maksa Pirnata. Slava jim! — V šolskem letu 1896/7 bilo je prosilcev — 55! V 10 odborovih sejah je odbor razdelil 1859 znamenak za obed (po 25 nvč.), v getovini pa 622 gld., vsega skupaj je društvo potrošilo 1022 gld. 75 nvč. Ta številka glasnó govori! Odbor prosi uljudno daljnih podpor, katere hvaležno sprejema vč. g. Franc Jančar, monsignor, papeški častni komornik in župnik nemškega viteškega reda. Dunaj, I. Singerstrase 7. Za odbor: Jakob Pukl, predsednik. Ivan Luzar, tajnik.

Izpred sodišča. 18letni Anton Sivitz iz Trsta je dobil pred deželnim sodiščem 2 leti ječe radi težkega tolesnega poškodovanja. — 23letni Anton Pellis, tudi iz Trsta, pa je dobil 2 meseca radi javnega nasilstva.

Cerkev za Slovence v Ameriki. V Pittsburgu so si sezidali Slovenci lepo novo cerkev, katero blagoslove slovesno dne 21. t. m. Ta slavnosti se udeležé ondodna slovanska društva. Duhovnik Slovencev v Pittsburgu je gosp. Ivan Bezeljak.

Napadi na misijonarje. Na Kitajskem so se zopet primerili napadi na katoliške misijonarje. V južnem Šantungu so napadli Kitajci misijonarsko postajo Yin-San-Fu. Umorjen je bil misijonar Nier; pogrešajo pa tudi misijonarja Zieglerja; misijonar Stenz je utekel. Od nemške strani se je že uvela preiskava radi teh napadov.

Boj mej kmeti in žandarji. V neki vasi na Ogorskem so se spopadli te dni žandarji in kmetje. Žandarji so hoteli miriti pretepaioče se kmete in je tako prislo do resnega poboja. Žandarji so jeli streljati med ljudi in so usmrtili dva kmeta.

Vozuv. Iz Portici v Italiji prihaja poročilo, da je ogojenik Vozuv zopet začel krepko delovati. Iz žrel, nastalih leta 1895 v Atrio del Cavallo, ki pe ogromne množine goreče lave proti jugozapadu. V dva erjaška curka razdeljena dere v Vetrano in v Zono, severno od Piano delle Ginestre. Poslednji curek se je razdelil še na dvoje in teče jeden del po suhem in napravlja precejšne škode. Osrednje žrelo bluje pogosto kamenje in pepel, zmešan z bazaltom. Po strokovnjaških računih utegne to delovanje vezuvovo biti posledica zadnjega potresa v Italiji.

Pariške biciklistinje. Kolesarica v Parizu so izvolile zimsko „uniformo“ ki spominja na francoskorusko zvezo. Jopič je obroblien s kožuvinovo in na glavi bodo nosile četirivoglato krmsko čepico s peresom — toraj nekake „kozakinje“ na kolesu.

Še nekaj iz barbarske Rusije. Kakor poroča „Pol. Corresp.“ iz Petrograda, namerava ruska vlada olajšati stanje tudi židom. V prvo hoče car zopet dovoliti Izraelcem ustop v Sibirijo, ki jim je bil zabranjen skozi 40 let. Senat je predlagal namreč, da se dovoli naseljenje v Sibiriji onim židom, ki so dovršili študije na kaki univerzi, ali pa sploh na kateri višji privatni šoli. O tem predlogu bodo razmišljali merodajni vladni krogi. Nadalje se baje dovoli ustavljati se v Rusiji onim židovskim agentom, ki se bodo pečali z nakupovanjem hmelja in raznih kmetijskih pridelkov; to iz tega vzroka, ker je dosedanja prepoved nasproti židom škodovala ruski trgovini s hmeljem. Vlada je sklenila tudi, da vsprejme več židov v zavode za zobozdravilstvo in kirurgijo (ranocelstvo). Konečno da se vsprejme tudi več število učencev v lekarne.

V koliko odgovarja to poročilo resnici, se še ne da trditi, ali ko bi bila stvar tako, kakor jo poročajo „Pol. Corr.“, tedaj bi se židje zares ne imeli pritoževati o „barbarstvu“ ruskega vladarja in klevetati ognjusnih stvari o Rusiji in njenem carju, kakor so to v polni meri počenjali poprej. Kajti te koncesije bi bile pač dobra pečenka za židovske špekulante. Ako pa pogledamo stvar z druge strani, bi skoro rekli, da bi utegnile posledice, izvirajoče iz teh koncesij židom, za Rusijo postati usodopolne in bi ta čin utegnil postati „barbarski“ na blagostanju prebivalstva ruskega.

Monte Carlo. Milanski „Secolo“ prinaša bilanco o Monte Carlo, ali kakor nazivajo veliki ljudje to malo kronovino „igralnico sveta“. Bilanca je sledeča: dohodek igralnice znašal je v minoli igralni sezoni 14.850.000 frankov (tani je znašal 19.850.000 frankov) kar bi se smelo smatrati za dobro znamenje spoznanja udeležencev tistih za življenje nevarnih iger, ki se igrajo v M. C., rekli bi na življenje in smrt. Stroški so bili sledeči: civilna lista za kneza Alberta Monaškega 2.000.000 frankov; policija, žandarmerija, pouk in javni nasadi 1.500.000 frankov, ravnatelji, oskrbniki, meštariji in služabniki 1.000.000 frankov, gledališča, godbe, dirke, regate, lov na golobe in dobrotnost 800.000 fr.; anonce in inserati 500.000 fr.; potovalni stroški ponešrečenim igralcem, da se jim omogoči povrat v domovino, 100.000 frankov, ravno toliko se je potrošilo v svrhu zabavitve samomorov. Vendar se je v minolem letu usmrtilo 85 oseb zaradi izgube pri igri.

Kralj Menelik carju Nikolaju. Iz Petrograda brzojavljajo dne 9. t. m., da je izročil tajnik kralja Menelika, Ato Josif, katerega je spremljal na ruski dver Leontjev, carju in carici štiri krasne abesinske konje in več dragih dragocenosti, katere je daroval carski dvojici kralj Menelik.

Imetje kneza-primate kardinala Vaszarija. Ogerski knez-primate, kardinal Vaszary ima sledeča imetja: 94.465 orolov zemlje v vrednosti 517.000 gld.; nadalje obresti od glavnice 41 in pol milijona goldinarjev, katere obresti znašajo letnih 171.000 gld. Kardinalov dohodek znaša vsak dan 1418 gld. 18 nvč. Davka plača primas na leto 135.000 gold. Od teh dohodkov dobivajo največje miloščine siromašne šole, cerkve, ubožni zavodi, bolnice in razni siromaki, za katere ima dobrohotni cerkveni knez vedno odprte roke in odprto srce.

Koliko je ljudi na zemlji. Po neki „geografsko-statistični tabeli“ katero je sestavil Oton Hübner za leto 1897, staja naša zemlja skupno 1535 milijonov stanovnikov. Od teh spada nekaka četrtina s 378.6 milijonov na Evropo. V Evropi zavzema Rusija prvo mesto v številu stanovnikov, namreč 28 odstotkov, mej tem, ko brojita Nemčija in Avstro-Ogerska skupno le 26 odstotkov. Zanimivo pa je, da se je prebivalstvo Rusije še posnožilo v 12 letih za celih 20 odstotkov.

Huda lakota. M-j prebivalstvom velike pustine v ahaagelski guberniji v severni Rusiji, je baje nastopil vsled lakote legar, ki zahteva mnogo žrtev. Očividci pripovedujejo, da je grozilo gledati ljudi v teh krajih. Podobni so živim kostnjakom, na katerih ohlapno visi koža. Glave so otekle in debele ko čebri. Ob nastopajoči zimi je gorje še huje. Krepe hrane ljudje oti ne morejo prenašati; uživati morejo, ako ga imajo, samo čaj. Došli zdravnik je zamagal stopiti samo v tri šotore, tako grozno ga je ganila slika te bede. V svojem

poročilu pravi ta zdravnik, da tu ni zdravniške pomoči, „tu more ozdraviti same kruhi“. To črtico smo pesnili iz „Triester Zeitunge“, katera pa ne navaja vira, iz katerega je zajela svoje poročilo.

Leterske številke, izrečane dne 10. t. m.:					
Praga	31,	19,	60,	40,	67.
Lviv	39,	80,	50,	36,	56.
Inomest	77,	38,	28,	53,	89.

Otrobi.

II.

Mladega, nadebudnega pesnika in pisatelja so vlekli na morišče.

Velika tolpa beričev se je gnetla okolo njega, od daleč so pa gledale (kajpada) najbolj ženske, kako tirajo v smrt velikega hudodelnika in pohujševalca, in so klepetale po svoji navadi.

„Obsojen je radi tatvine in nekaterih drugih pregreškov“, uzbala je Špelečnikova Urša se svojimi prijateljicami.

„Nič ga ni škoda, grdi je, da je človeka strah, ko ga pogleda“ — rekla je jedna deklica svoji prijateljici na uho.

Bolj skušene mamice so zatrjevale, da je socialist ali celo anarhist; drugim zdelo se je, da je nastopal proti zaslužnim rodo- in domoljubom preveč ostro in brezobzirno.

Gotovega pa ni bilo znano ničesar gledalcem. Prišli so pred mesto.

Na velikem travniku je gorela ogromna gromada.

„Indeks“ je kazala roka ob poti proti gromadi. — Od vseh strani vlačili so cele sklade knjig in časopisov, tu pa tam tirali kakoga trdo-vratneža in ga treščili v — indeks.

Prišli so do gromade s pesnikom. Dopisovalci glavnih listov so pripravljali papir in avinčnike.

„Ali priznavaš, da si kradel misli naših mož, jih zavijal po svoje in s tem begal ljudstvo?“

„Ali nisi javno zaučeval naših pesnikov?“

Bila je dolga vrsta vprašanj, — toda obsojenec je le molčal.

„Ali se hočeš spokoriti, predno požre plamen tvoje grešno telo?“

Pesnik je stal mirno pred gromado in pričakoval gotove smrti.

Še enkrat je premišljeval, kako da je vse prišlo.

Kar ga je zgrabilo nekoliko krepkih pestij in zletel je visoko v zrak.

„Saj ne vedo, kaj delajo!“

„Dobro, prav dobro vedo, kaj delajo in kaj hočejo“, zadonelo mu je v uho. — Priletel je v ogošč.

„Bum!“ zaropotalo je v sobi. Nesrečni pesnik se je prijel za glavo. Skočil je s postelje na tla in priletel na glavo.

Sanjalo se mu je. — — —

Morda ne?

Rojaki! Spomnite se
družbe sv. Cirila in Metoda.

Najnovejše vesti.

Trst 11. Danes je umrl tu gospod Fran Jellouschag, častni meščan ljubljanski, v dobi 100 let.

Dunaj 11. „Fremdenblattu“ javljajo iz Carigrada, da je nastala neka napetost med avstrijskim poslanstvom in turško vlado vsled postopanja turških oblasti v Merzina proti nekemu avstrijskemu podniku. Turške oblasti so brez poviha iztirale agenta avstrijskega Lloydja, Brazzafolija. Poslanstvo je prosvetovalo in turška vlada je obljubila za došenje. Tega pa menda ni dala do sedaj. V varstvo konsulata in krščajov v Merzina odpljuje tja torpedni križar „Leopard“.

Trgovinske brzojavke in vama.
Dunaj 11. Pšenica, obojena — — — Pšenica za spomlad 1898 12.18 do 12.20 Oves za spomlad 6.52 6.54. —
Koruzna za spomlad 8.88 8.90 Koruzna za maj-juni 1897. 5.53 5.55
Pšenica nova od 78 kil. f. 13 — 13.10 od 72 kilo 13.15 13.20 od 80 kil. f. 13.25 — 13.30, od 81 kil. f. 13.30 13.35, od 82 kil. f. — — — — — — — — — — 5.80 9 —
proso 6.15 6.45

Pšenica: dobro ponudbe, povpraševanje malo. Prodaja 18000 met. stot. trg miren. cene 5—10 nv. dražje. Vreme: lepo

Praga. Noradninski študent. var. 13.90 do 11.92 1/2. Za notranji trgovini: Centrifugal f. 36.50 Concasse f. 37—
Cetvorni f. 37.75 v glavah f. 38-25 — — —

Havre. Kava Santos quod varaga za nov. 35.75 za mare 36.50 jako oblačno.

Hamburo. Bausa. — — — — — — — — — — za december 29.50 za mare 30.25 za maj 30.75 za september 31. — mirno.

za 11. novembra			
	danes	včeraj	
Državni delg. — partija	102.35	102.35	
— — — — —	102.25	102.25	
Avstrijska — — — — —	123 —	123 —	
— — — — —	101.90	101.90	
Kreditne akcije	352.75	352.75	
London 10 Let.	119.70	119.70	
Napoleon: — — — — —	9.58 1/2	9.58 1/2	
30 maki — — — — —	11.77	11.77	
30 maki — — — — —	45.20	45.20	

Za slabotne

bolehave vsled pomanjkanja krvi na živcih, blede in slabe otroke; izvrstnega okusa in prekušenega učinka je železato vino lekarja Piccolija v Ljubljani.
(Dunajska cesta)
priporočeno od mnogih zdravnikov. — Poliliterska steklenica veja 1 gld., pet poliliterskih steklenic 4 gld. 50 kr.

Priden in zvest delavec

mehanik

dobi pri meni službo.

Zivec. inž.

Ulica Commerciale 11.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni svet“ (Millefort). Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slabašnim, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidom. Jeden omot za ozdravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Al duu Mori“ Trst, veliki trg.

ZELEZNIŠKI VOZNI RED.

Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju)
Od dne 1. maja 1897.
ODHOD:
6.30 predp. v Hrpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.30 „ v Hrpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Hrpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.30 „ v brzovlak v Pulj, Divačo, Beljak na Dunaj
Lokalni vlak ob praznikih
9.15 popol. v Divačo.
DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divačo.
9.45 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Hrpelje, Ljubljano, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Rovinja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja,
Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divačo.

Tiskarna Gutenberg

Gljalna ces. kralj. univerzitetne tiskarne „Styria“
13 Sackstrasse — **GRADEC** — Sackstrasse 13
TOVARNA ZA OBRTNE IN CONTO-KNJIGE
zistem „Patent Workmann Chicago“
Raztrirni zavod — Knjigovezstvo.
priporoča se za prijazne naročbe se zadržim primernih cen in točne postrežbe.
Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, rokotvorov v vsakem obsežu, brošur, plakatov enikov, računov, memorandumov, okrožnic, papirja za liste in zavitek z napisom, naslovnih listkov jedilnih list, pavilij itd. itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fature Debitoren, Creditorov, Cassa-knjig, Strazza, Memoriale, Journales, Prima-note, odpravnih, menjilnih časo-zapadnih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh pomožnih knjig, potem raztrirnega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, svilenega papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje, skledio iz cinka za kopiranje itd.
Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika
Trst. Via delle Acque 5 — **ARNOLDO COEN** — Via delle Acque 5 Trst